

Inhoud

Voorwoord.....	2
Hoofdstuk 1: Stand van zaken cultuur in Leusden.....	3
Aanleiding.....	3
Cultuur in Leusden; huidig aanbod.....	3
Cultuur in Leusden; beleidsanalyse.....	5
Kansen en uitdagingen.....	6
Hoofdstuk 2: wat vinden inwoners en het culturele veld?.....	10
Wat vinden onze inwoners?.....	10
Wat vinden onze culturele partners?.....	10
Hoofdstuk 3: Uitgangspunten toekomstig beleid.....	12
Uitgangspunt 1: Meedoen is belangrijk. Cultuur bereikbaar voor iedereen.....	12
Rol cultuur in Leusden.....	12
Deelname cultuur bevorderen.....	12
Uitgangspunt 2: Keuzes maken. Zo behouden we cultuur in Leusden.....	13
Cultuur dichtbij.....	13
Gevolgen voor subsidiebeleid.....	13
Uitgangspunt 3: Samenwerken loont. Gemeente aan zet om cultuur te faciliteren.....	14
Cultuurmakelaar.....	14
Cultuurplatform.....	14
Onderzoeken hybride cultuurfonds.....	15
Hoofdstuk 4: financiële consequenties.....	16
Extra middelen voor sector als geheel.....	17
Andere verdeling bestaande middelen.....	17
Gevolgen nieuw vastgoedbeleid.....	17
Hoofdstuk 5: Het vervolg.....	18
Bijlage 1: gesprekken met het culturele veld.....	19
Bijlage 2: overzicht cultuursubsidies in Leusden.....	20
Bijlage 2a: grootste bijdragen uit Fonds Samenlevingsinitiatieven 2023.....	20

Voorwoord

Cultuur dichtbij, kiezen voor cultuur in Leusden

Leusden kent van oudsher een breed cultuuraanbod, ontstaan vanuit de inwoners zelf. aanbod is zeer divers en kent vele betrokken spelers in de vorm van aanbieders, uitvoerenden en consumenten. Een deel van het aanbod wordt verzorgd door enkele professionele (betaalde) aanbieders, maar vooral ook door heel veel vrijwilligers. Daar mag Leusden best trots op zijn.

In de tweede helft van 2023 hebben we met het Leusdense cultuurveld en de inwoners geïnventariseerd wat er nodig is voor de toekomstbestendigheid van cultuur in Leusden. Belangrijke conclusies hieruit waren dat zowel de gevolgen van de coronacrisis, het afnemen van de beschikbaarheid van vrijwilligers, als de geëxplodeerde energielasten een zware wissel trekken op diverse delen van de sector. De daarmee samenhangende uitdagingen, naast de noodzaak tot kostenbeheersing, leidden breed tot het inzicht dat er keuzes moeten worden gemaakt.

Deze nota geeft hiertoe een aanzet. Gerichte inzet op met name “doe-cultuur”, op cultuurdeelname door kwetsbare groepen en het bevorderen van sociale cohesie in de Leusdense samenleving zijn hierbij belangrijke elementen. Ook het bevorderen van de organisatiegraad van de sector en meer effectiviteit en efficiëntie door meer onderlinge binding zijn bouwstenen, waarmee bedreigingen in kansen kunnen worden omgezet.

Uiteraard ligt in deze omschakeling een belangrijke taak voor het cultuurveld en de gemeente. De focus moet worden verlegd en we zullen gezamenlijk voor cultuur in Leusden een bestendige toekomst moeten realiseren. De sector neemt daarbij zelf het voortouw en de gemeente faciliteert dit proces in woord en daad. We moeten en gaan aan de slag!

Frank de Wit

Wethouder cultuur Gemeente Leusden

Maart 2024

Hoofdstuk 1: Stand van zaken cultuur in Leusden

Aanleiding

Leusden heeft behoefte aan een nieuwe cultuurnota. De gemeente wil cultuur een meer prominente plek geven in het leven van inwoners van Leusden. Meedoen of genieten van cultuur bevordert het gevoel van welzijn. Ook is in het coalitieakkoord vastgelegd dat de gemeente zich wil inspannen voor nieuwbouw van De Korf. De Korf zou in haar nieuwe vorm onderdak kunnen bieden aan maatschappelijke en culturele partijen. Dit brengt de noodzaak voor een visie op cultuur in Leusden met zich mee.

Tegelijkertijd geeft het veld aan zich niet gehoord te voelen terwijl Corona, hogere energielasten en een afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers wel voor grote uitdagingen zorgen. Kortom, dit is het moment om opnieuw naar cultuur in Leusden te kijken. We doen dat in deze cultuurnota.

De laatste cultuurnota dateert uit 2008. Onder de titel 'Naar vernieuwde culturele samenwerking en een grotere cultuurdeelname' werd opgeroepen om meer samen te werken en meer inwoners te betrekken bij het bestaande aanbod. De gemeente zag een meer terughoudende rol voor zichzelf: 'Ook vragen wij van onze organisaties een gezonde dosis ondernemingszin; als gemeente zijn wij graag bereid het culturele veld in Leusden in de basis te faciliteren, maar het is aan de organisaties daar creatief en ondernemend mee om te gaan.'

In 2016 werd nog meer verantwoordelijkheid bij het culturele veld gelegd. De Cultuurkoepel – bestaande uit Theater De Tuin, Fort33, Het Muziekgebouw (Scholen in de Kunst) en de Bibliotheek Eemland – kreeg de opdracht om in plaats van een nieuwe ambtelijke nota zelf een notitie te schrijven over cultuur in Leusden. Dit werd de notitie 'Leuker Leusden, cultuur dichtbij 2016-2018', waarin 'de samenleving voorop' tot speerpunt werd gemaakt. Samenwerking, cultureel ondernemerschap en input uit de samenleving moesten zorgen voor een meer zelfredzame sector. Het idee van een cultureel openlucht evenement in het buitengebied van Leusden ontstond in deze periode.

Bij de actualisering van het cultuurbeleid hebben we nauw samengewerkt met het culturele veld van Leusden. Ook hebben we de inwoners via een enquête om hun mening en inzicht gevraagd. Daarnaast hebben we gekeken naar beleid dat op landelijk, provinciaal en regionaal niveau wordt ontwikkeld. Op 7 december 2023 zijn de contouren van het nieuwe cultuurbeleid besproken met de gemeenteraad van Leusden. Daarna zijn alle gesprekspartners uit het culturele veld op de hoogte gebracht en nogmaals gevraagd te reageren. De gezamenlijke wens en bevindingen van inwoners, culturele partijen en raad hebben geleid tot dit beleidsdocument.

Cultuur in Leusden; huidig aanbod

In de gemeente Leusden kunnen inwoners gebruik maken van breed aanbod aan culturele voorzieningen. Een kleine groep organisaties beschikt over betaald personeel, namelijk de bibliotheek, Scholen in de Kunst en Fort33.

Van oudsher beschikt Leusden over een bibliotheek in het centrum, een organisatie die gefuseerd is met de bibliotheken uit Amersfoort, Baarn, Bunschoten en Woudenberg tot de Bibliotheek Eemland. In Leusden kunnen inwoners terecht in het centrum, maar ook in

Leusden-Zuid is een afhaalpunt en in Achterveld een locatie die met behulp van vrijwilligers het bibliotheekwerk in Achterveld toegankelijk maakt.

Scholen in de Kunst is de grootste huurder in het Kunstgebouw aan de Eikenlaan en verzorgt muziek-, musical- en tekenlessen en kunstclubs voor kinderen, jongeren en volwassenen. Als Amersfoortse partij zorgen zij ervoor dat inwoners van Leusden - indien gewenst - gemakkelijk kunnen doorstromen naar de voorzieningen die Scholen in de Kunst in Amersfoort faciliteert. Als onderdeel van Scholen in de Kunst verzorgt NEOS de cultuureducatie op het grootste deel van de Leusdense basisscholen. Op 2 scholen wordt de cultuureducatie verzorgd door Kunst Centraal uit Bunnik.

Ook andere culturele organisaties kunnen een ruimte huren in het Kunstgebouw, zoals Muziekvereniging Lisiduna.

Aan de rand van Leusden, aan de Bavoortseweg, ligt het cultuur- en poppodium Fort33 (tot 2018 De IJsbreker). Fort33 organiseert concerten, feesten en festivals (Puddingpop), maar biedt ook kleinere activiteiten aan op het snijvlak van cultuur, pop en ontmoeting en heeft hierbij bijzondere aandacht voor jongeren en mensen met een beperking. Ook organiseert het poppodium veel maatschappelijke activiteiten waaronder Bouwdorp.

De andere culturele organisaties in Leusden worden geheel gedragen door vrijwilligers. In cultureel centrum De Moespot aan de Jan van Arkelweg in Achterveld worden veel maatschappelijke, educatieve en culturele activiteiten voor alle leeftijden georganiseerd. De zalen van De Moespot worden ook door veel andere organisaties gehuurd. De Til in Leusden heeft een enigszins vergelijkbare functie en is gevestigd aan de Hamersveldseweg. Een aantal activiteiten zoals de bingo, de prikkeldisco en De Klepper zijn heel bekend. De Til ontvangt geen subsidie.

Sinds 2012 bestaat Theater De Tuin, als voorzetting van Cultureel Centrum Het Hoekhuis (naast De Korf). De Tuin is allereerst een theater, maar heeft ook aandacht voor kunst, muziek en film voor een breed publiek.

Stichting Kunstpromotie Leusden en Woudenberg zet zich in voor beeldende kunst en kunsteducatie in Leusden, Woudenberg en Achterveld en is het meest bekend van de jaarlijkse Atelierroute waar meer dan 50 kunstenaars aan deelnemen.

Stichting Valleiconcerten organiseert zeven kamermuziekconcerten per seizoen in de Dorpskerk in Leusden-Zuid. Stichting Bach Leusden organiseert de Mattheus Passion in de St. Jozefkerk in Leusden.

Opera Leusden en Leusden Jazz zorgen voor levendige muziekevenementen in Leusden. Opera Leusden heeft een aantal keer grote operaproducties georganiseerd op openlucht locaties in Leusden. Hierbij kon worden meegezongen door inwoners in een Leusdens projectkoor. Leusden Jazz wordt georganiseerd in een horecagelegenheid en bestaat uit een jazz-programma van meerdere dagen met speciale aandacht voor de jeugd.

Tot slot kent Leusden ook twee muziekverenigingen: Lisiduna in Leusden en DWS in Achterveld. Daarnaast zijn er vele koren, muziekensembles, vrijevestigde zang- en dansdocenten en beeldend kunstenaars in Leusden te vinden. Ook Laten Talent biedt veel creatieve cursussen aan.

Cultuur in Leusden; beleidsanalyse

Beleid

Het huidige kunst- en cultuurbeleid van de gemeente Leusden kenmerkt zich door beleid op drie lijnen:

Culturele voorzieningen

Met de structurele subsidie voor enkele Leusdense culturele instellingen wordt een deel van de culturele infrastructuur gegarandeerd. Daarnaast bestaat het culturele veld uit vele (amateur)verenigingen, stichtingen en evenementen die ondanks hun bijdrage aan de samenleving niet kunnen rekenen op een structurele subsidie. Zij kunnen onder nader gestelde voorwaarden een incidentele bijdrage vanuit het Fonds Samenlevingsinitiatieven ontvangen.

Cultuureducatie

Cultuureducatie op de basisscholen in Leusden is geregeld via een structurele gemeentelijke subsidie aan NEOS en Kunst Centraal. Beide stichtingen zorgen samen met de scholen voor een passend cultuuraanbod op school. Hierbij maakt Leusden gebruik van de Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Deze regeling wordt vooralsnog iedere 4 jaar door het Rijk verlengd. De nieuwe periode start in 2025. Leusden doet via de gemeente Amersfoort en NEOS als penvoerder mee aan CMK4.

Een 'Leuker Leusden' en het Fonds Samenlevingsinitiatieven

Waar enkele basisinstellingen kunnen rekenen op een structurele subsidie, worden alle overige instellingen, verenigingen, evenementen en initiatieven bekostigd middels het Fonds Samenlevingsinitiatieven. Het Fonds bestaat sinds 2015 en heeft als doel om participatie op het gebied van cultuur, sport en welzijn te bevorderen middels het verstrekken van incidentele subsidies. Onder andere de muziekverenigingen, concertreeksen, evenementen en festivals worden op deze manier bekostigd, maar ook partijen die structurele subsidie krijgen weten in de praktijk aanvullende middelen uit het Fonds aan te vragen. De toekenning van bijdragen staat geheel los van de gemeentelijke organisatie. Een onafhankelijke toetsingscommissie van inwoners vergadert maandelijks en beheert en verdeelt het budget van € 100.000,-. Wanneer budget overblijft mag dit tot 50% van het jaarbudget worden meegenomen naar het daaropvolgende dienstjaar.

Kunst in de openbare ruimte

Het beheer, onderhoud en aankoop van gemeentelijk kunstbezit was eerder een vierde lijn. Echter de percentageregeling – 1% van de stichtingskosten van gemeentelijke bouwprojecten wordt bestemd voor een kunstobject – is 'slappend' waardoor bij nieuwbouw geen kunst in de openbare ruimte wordt toegevoegd. De andere route om te komen tot kunst in de openbare ruimte - waarbij de Stichting Kunstkwartier via een gemeentelijke subsidie in staat gesteld werd om kunst te kopen of opdrachten te verstrekken – is komen te vervallen met de bezuinigingen van 2007.

Het resultaat is dat Leusden geen kunstwerken voor de openbare ruimte meer koopt, voor onderhoud een minimaal budget beschikbaar is en dat noodzakelijke reparaties via ad hoc financiering worden uitgevoerd. Dit de facto beleid zorgt voor minder aanbod van kunst in de openbare ruimte. Herziening van dit beleid maakt geen deel uit van deze cultuurnota.

Beleidskader sociaal domein

Mensen hebben van nature behoefte aan ontwikkeling, ontplooiing en ontmoeting. Kunst en cultuur zijn hierbij onmisbaar. Van kunst en cultuur kan je samen genieten, je kan het samen doen, je leert jezelf kennen en kijkt verder dan de dingen van alledag. Kunst laat mensen groeien, en vaak ook naar elkaar toe. Daarom heeft cultuurparticipatie een belangrijke plek binnen het beleidskader sociaal domein 'Thuis in Leusden. Samen bouwen aan nu en later, 2023-2027.' Binnen maar liefst vier speerpunten van het beleidskader speelt cultuurparticipatie een grote rol: rondkomen, vrijwilligers, netwerken en leefstijl / mentale gezondheid. Op dit moment worden de cultuursubsidies verleend op basis van de mate waarin ze bijdragen aan de speerpunten van het beleidskader. Vanuit de middelen die horen bij de uitvoering van het beleidskader zijn geen specifieke middelen geormerkt voor de uitvoering van taken op het gebied van cultuur(participatie).

Hierbij past ook dat cultuur een plaats heeft binnen de vitale basisinfrastructuur van de gemeente. De gemeente ondersteunt daarom de participatie van inwoners aan cultuur, het bieden van cultuureducatie op scholen en de toegang van inwoners tot een bibliotheekvoorziening. Op deze manier dragen kunst en cultuur bij aan het welzijn van de inwoners van Leusden.

Resumé: ambitieniveau

Het ambitieniveau van Leusden op het gebied van kunst en cultuur beperkt zich tot het bieden van basisvoorzieningen voor cultuurparticipatie aan haar inwoners, waarbij in het verleden is gesteld dat de beschikbare subsidie aangevuld moet worden met eigen inkomsten van de culturele partijen. Naast de reguliere subsidies zijn de afgelopen jaren geen grote investeringen gedaan in culturele voorzieningen of activiteiten, op enkele doorzettingen van Coronamiddelen vanuit het Rijk na. Sinds de notitie 'Leuker Leusden' is het aantal grotere evenementen toegenomen en weet Leusden zich hier positief te onderscheiden: Opera, Jazz, Puddingpop, en de Cultuurweek bieden de inwoners van Leusden een divers aanbod aan (zomerse) cultuurevenementen. Echter, de financiering van deze evenementen gaat ten koste van de culturele infrastructuur in Leusden en is bovendien niet gewaarborgd waardoor de programmering niet constant is.

Kansen en uitdagingen

Uitvoeringskader en subsidies

De gemeente wil dat cultuursubsidies (zie bijlage 2) op een doelmatige en efficiënte manier aangewend worden, in lijn met de beleidsdoeleinden van de gemeente. De objectieve criteria voor het verlenen van structurele cultuursubsidies ontbreken op dit moment. Deze subsidies worden van oudsher toegekend aan bepaalde partijen en lijken daarmee 'vergroeid'. De incidentele subsidies worden verstrekt via het Fonds Samenlevingsinitiatieven en hiervoor zijn de criteria recenter en vastgelegd in een raadsbesluit uit 2019. Echter, heel precies zijn deze criteria niet waardoor in de praktijk de toetsingscommissie een grote verantwoordelijkheid heeft bij de verdeling van het budget. Ook zijn de drie culturele codes (Code Diversiteit en Inclusie, Fair Practice Code en Governance Code Cultuur) bedoeld om te komen tot een inclusieve, eerlijke en transparante cultuursector, tot nu toe nog niet verwerkt in het gemeentelijk cultuurbeleid en de subsidieregels.

Fonds Samenlevingsinitiatieven

Zeker sinds 'Leuker Leusden' wordt in Leusden ook op het gebied van cultuur gewerkt vanuit de gedachte 'Samenleving voorop'. De gemeente wordt hierbij gezien als aanjager of facilitator, maar de instellingen hebben nadrukkelijk de opdracht om de subsidie zelf aan te vullen. De gemeente vermeldt dit in de beschikking. Hierbij is voor culturele partijen een grote rol weggelegd voor cultureel ondernemerschap. Dit stelt hoge eisen aan de inzet van betrokken vrijwilligers, aangezien de meeste culturele partijen in Leusden niet over betaalde krachten beschikken. Het zelf vinden van aanvullende middelen lukt onvoldoende, terwijl daar in de subsidieafspraken wel vanuit gegaan wordt. Dit zorgt voor problemen.

Soms wordt daarom door organisaties die structureel gesubsidieerd worden toch uitgeweken naar het Fonds Samenlevingsinitiatieven.

Ook kleinere organisaties – die activiteiten organiseren met een structureel karakter, zoals muziekverenigingen – worden door de gemeente verwezen naar het Fonds. Zij ervaren dit als onterecht en het zorgt voor veel onrust om ieder jaar te vragen om een niet vaststaande of geïndexeerde bijdrage, terwijl het doel is om een gezonde vereniging te continueren.

Via deze twee oneigenlijke voorbeelden van gebruik van het Fonds komen we bij het doel waarvoor het is opgericht: nieuwe initiatieven op het gebied van sport, welzijn en cultuur aanwakkeren. Aanvragen kunnen gedaan worden op basis van 50-50 cofinanciering waarbij kleine aanvragen direct kunnen worden toegekend. Het Fonds functioneert – voornamelijk door de hoge kwaliteit van de onafhankelijke toetsingscommissie – heel behoorlijk. Echter, ook de commissie ziet dat bovenstaande routes worden gebruikt en dat meer dan 70% van het budget van het Fonds wordt jaarlijks aangevraagd door dezelfde partijen.

De gemeente heeft hier een belangrijke rol te vervullen. Het Fonds had al in de vorige collegeperiode geëvalueerd moeten worden maar door de gevolgen van Corona is gekozen voor uitstel. Nu is deze evaluatie voorzien voor 2024, waarbij het voordeel is dat de nieuwe cultuurnota een rol kan spelen bij de (opvolging van de) evaluatie. Ook de raad wordt hierbij betrokken.

Het Fonds zelf geeft aan:

“We worden onvoldoende bevraagd door de politiek op wat wij doen, en hoe wij ons werk doen. Wij voelen de belangstelling en waardering onvoldoende. Dit ervaren we in de dagelijkse gang van zaken, en ook inhoudelijk en beleidsmatig.”

In deze cultuurnota wordt geen overzicht gegeven van de bestedingen van het Fonds in de afgelopen jaren. In de bijlage zijn de grootste bestedingen van het Fonds in 2023 weergegeven (bijlage 2a).

Financiën

Sinds 2008 is het gezamenlijk cultuurbudget in Leusden niet noemenswaardig gegroeid. Jaren van groei zijn gevolgd door periodes van bezuinigingen met als resultaat een gelijkblijvend budget in de afgelopen 15 jaar (en dus eigenlijk een flinke bezuiniging). Cultuur in Leusden vraagt (letterlijk) om meer geld; alle ontvangers van structurele subsidie vragen voor 2024 een bijdrage die behoorlijk hoger is dan het subsidieplafond. Organisaties geven aan te kampen met hogere kosten op het gebied van huisvesting, personeel, kosten van

artiesten of andere inhuur, terwijl tegelijkertijd de bezoekersaantallen van vóór Corona niet meer worden gehaald.

Tot nu toe wordt deels in deze behoefte aan meer middelen voorzien door te werken met incidentele bijdrages voor het opvangen van de (ergste) gevolgen van corona en gestegen energiekosten. In het uiterste geval ontvangen culturele partijen een financiële bijdrage zonder oormerk, met als enige doel om de liquiditeitspositie te verbeteren. Echter, dit beleid van 'pleisters plakken' is niet vol te houden. Er moeten structurele keuzes gemaakt worden om financiële beslissingen op te kunnen baseren.

Huisvesting

De bibliotheek, De Til, De Moespot, Scholen in de Kunst, Theater de Tuin, Fort33, bijna alle culturele organisaties in de gemeente Leusden zijn gevestigd in maatschappelijk vastgoed van de gemeente Leusden. Een aantal hoofdgebruikers waaronder de bibliotheek, Scholen in de Kunst en De Moespot, hebben de nadrukkelijke opdracht om hun gebouw te delen met andere maatschappelijke of culturele organisaties. Zij vragen hier een niet-commerciële huur voor. Op deze manier wordt het maatschappelijk vastgoed beter gebruikt en stijgt de bezettingsgraad. Voor andere organisaties liggen hier nog kansen. Het beter benutten van een gebouw, of het delen van een gebouw bespaart geld en draagt bij aan samenwerking en ontmoeting. Het veld geeft hierbij aan dat sommige functies moeilijk te combineren (Scholen in de Kunst en Fort33).

De door de gemeente gerekende huur is niet marktconform. Landelijke wet- en regelgeving (Wet Markt en Overheid) verplicht de gemeente om de komende jaren een marktconforme huur te rekenen. Door deze maatregel gaan huurders waarschijnlijk meer betalen, maar gaan ook de inkomsten bij de gemeente omhoog. De gemeente kan zodoende een regulerende rol spelen om de huisvestingskosten voor maatschappelijke partijen betaalbaar te houden.

De huidige hoogte van de huur wordt als een probleem gezien door meerdere culturele organisaties. Zij zien de huur harder stijgen dan de gemeentelijke subsidie. Ook de energiekosten – waar zij als huurder beperkt invloed op hebben – stijgen hard de laatste tijd. De toenemende huisvestingslasten (huur en energie) zorgen ervoor dat organisaties minder budget overhouden voor het uitvoeren van hun culturele activiteiten.

Het denken in 'gebouwen' door zowel gemeente als culturele partijen staat soms de focus op de maatschappelijke en culturele activiteiten in de weg. Dit raakt ook aan het probleem dat structurele subsidies van oudsher aan bepaalde partijen – gevestigd in een specifiek en herkenbaar gebouw – worden toegekend terwijl de focus bij subsidieverlening hoort te liggen op de activiteit en hoe deze bijdraagt aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Bovenlokaal beleid en samenwerkingen

Rijk

Wat betreft stimulering vanuit het Rijk liggen de komende jaren vooral kansen op het gebied van het bibliotheekwerk. Het Rijk stelt de komende jaren 74 miljoen beschikbaar om voor meer gemeentes Bibliotheek op School en Boekstart (op de kinderopvang) beschikbaar te maken. De gemeente wil graag gebruik maken van deze subsidies. Ook geldt vanaf 2025 een zorgplicht voor gemeentes waar het gaat om het aanbieden van bibliotheekvoorzieningen aan de inwoners. Dit houdt in dat iedere gemeente verplicht is een bibliotheekvoorziening in stand te houden of hierover zeer strikte afspraken met een buurgemeente te maken.

Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit 4 (CMK4) zal lopen van 2025 t/m 2028 en is bedoeld om de cultuureducatie op scholen te ondersteunen. De gemeente nam met NEOS als penvoerder al deel aan CMK3 en wil deze deelname continueren.

Provincie / regio

Op dit moment sluiten de provinciale subsidieregelingen niet goed aan op de situatie in Leusden. Wellicht dat de komende periode hier verandering in komt. In Leusden bestaat behoefte aan een nieuwe geldstroom om evenementen en festivals met een regionale uitstraling verder te ondersteunen. Zo kunnen Leusdense succesformules doorgroeien: hierbij kan worden gedacht aan Opera Leusden, Leusden Jazz en Puddingpop. De bezoekers komen vaak al uit de regio, de financiering is echter voornamelijk gemeentelijk. De provincie zou hier met nieuwe regelingen een rol in kunnen spelen, maar ook culturele organisaties zelf kunnen hun regionale aantrekkelijkheid verzilveren door meer financiering uit de regio aan te trekken.

Hoofdstuk 2: wat vinden inwoners en het culturele veld?

Voorafgaand aan het schrijven van de cultuurnota heeft de gemeente gesprekken gevoerd met culturele organisaties en een enquête over cultuur opgesteld.

De enquête is ingevuld door 117 respondenten. De respondenten variëren sterk in leeftijd en achtergrond en geven aan inwoners te zijn van de drie kernen van de gemeente: Stoutenburg, Achterveld en Leusden. Hoewel de respons met 117 ingevulde enquêtes beperkt was gaven de resultaten zo'n duidelijk beeld van welke zaken belangrijk worden gevonden op het gebied van cultuur in Leusden, dat de uitkomsten toch gebruikt kunnen worden om mede richting te geven aan deze cultuurnota.

Wat vinden onze inwoners?

De 117 respondenten waren eensgezind over een aantal onderwerpen. Uit deze groep geeft 87% aan cultuur 'belangrijk' of 'zeer belangrijk' te vinden. Mensen voelen zich zeer betrokken bij dit onderwerp. Veel inwoners doen zelf actief aan cultuur (76%) of maken gebruik van voorzieningen (96%), waarbij het grootste deel vooral gebruik maakt van voorzieningen buiten Leusden (67%). Opvallend is dat onze inwoners zelf cultuur belangrijk vinden en hier gebruik van maken, maar dat ze het een ander, en zeker jongeren, nog meer gunnen. Maar liefst 98% vindt cultuur in het onderwijs belangrijk. Jongeren worden vaak genoemd als groep die (meer) aandacht verdient. Volgens de respondenten is cultuur in Leusden vooral een sociale aangelegenheid. Voor 'hoge' cultuur of voor een bezoek aan voorstelling is men bereid te reizen buiten Leusden.

Een aantal conclusies naar aanleiding van de enquête:

1. Onze inwoners geven het culturaanbod in Leusden gemiddeld een 6.
2. Inwoners maken veel gebruik van culturele voorzieningen en zoeken dit relatief vaak over de gemeentegrenzen; wanneer gebruik gemaakt wordt van cultuurvoorzieningen binnen Leusden gaat het vaak om muziek en beeldende kunst.
3. Inwoners zien cultuur als een mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, jezelf te ontwikkelen en om te ontspannen.
4. 87% van de inwoners vindt cultuur belangrijk en 98% vindt cultuur belangrijk voor de ontwikkeling van jongeren.

Cultuur is voor inwoners belangrijk. Ze zijn niet uitgesproken tevreden over het aanbod als geheel, maar vinden dit ook geen probleem aangezien ze makkelijk naar andere gemeentes reizen voor aanvullend aanbod. De cultuur binnen de gemeentegrenzen wordt vooral gezien als sociaal middel. Niet al het aanbod waarvan gebruik wordt gemaakt ontvangt nu subsidie.

Wat vinden onze culturele partners?

Met bijna twintig culturele organisaties binnen de gemeente Leusden zijn gesprekken gevoerd over hun activiteiten en cultuur in Leusden (voor overzicht gesprekspartners zie bijlage 1). Deze gesprekken werden gevoerd door een onafhankelijk cultureel adviseur met veel ervaring op het gebied van cultuurparticipatie en advies aan (vrijwilligers)organisaties. Deze gesprekken duurden 2 uur en werden door beide kanten als nuttig ervaren. In de gesprekken met het veld valt een duidelijke rode draad te ontdekken:

1. De culturele partners geven aan dat zij behoefte hebben aan duidelijk gemeentelijk cultuurbeleid.

2. Het veld geeft duidelijk aan behoefte te hebben aan ondersteuning. Als onderwerpen waar zij hulp van de gemeente verwachten noemen zij visie op cultuur, vrijwilligers en fondsenwerving.
3. De culturele partijen hebben behoefte aan beter contact met de gemeente en met partijen onderling.

De uitkomst van deze gesprekken en de gevolgen voor de cultuurnota zijn met het veld besproken tijdens een gesprek in het Huis van Leusden op 10 januari 2024. De denkrichtingen voor cultuur in Leusden die op 7 december 2023 ook met de raad zijn besproken zijn hierbij het uitgangspunt geweest. Hoewel de culturele partijen liever meer ambities en middelen voor cultuur zouden zien, zien zij ook in dat gerichte maatregelen passend bij de in Leusden beperkte middelen voor cultuur toch een belangrijke impuls voor cultuur kunnen geven in Leusden. De culturele organisaties hebben naar aanleiding van dit gesprek een gezamenlijke brief aan de raad verstuurd. De inhoud van deze brief is verwerkt in de cultuurnota.

Hoofdstuk 3: Uitgangspunten toekomstig beleid

De gesprekken met de culturele partners en de antwoorden van de inwoners in de cultuurenquête geven belangrijke informatie over hoe cultuur in Leusden er nu uitziet en wat er beter kan (hoofdstuk 2). Andere bouwstenen voor nieuw beleid zijn de evaluatie van het huidige cultuurbeleid (beleidsanalyse Hoofdstuk 1), de doelstellingen voor cultuurparticipatie in het sociaal beleid van de gemeente en de afspraken binnen het coalitieakkoord. Op basis hiervan formuleren we de volgende drie uitgangspunten voor nieuw beleid:

Meedoen is belangrijk. Cultuur bereikbaar voor iedereen.

Keuzes maken. Zo houden we cultuuraanbod in stand.

Samenwerken loont. Gemeente aan zet om de cultuur te faciliteren.

Uitgangspunt 1: Meedoen is belangrijk. Cultuur bereikbaar voor iedereen.

Wat gaat de gemeente doen?

1. Helder definiëren waartoe cultuur in Leusden dient
2. Deelname aan cultuur bevorderen door:
 - 'Leusden Pas' voor deelname aan o.a. cultuur
 - Doelgroepensubsidie invoeren
 - Continueren deelname aan landelijke subsidieregeling Cultuur met Kwaliteit 4 (2024-2028)

Rol cultuur in Leusden

Onze inwoners geven aan dat cultuur bijdraagt aan mentale gezondheid, aan ontmoeting en aan zelfontwikkeling. Cultuur is een sociaal bindmiddel. Ook in het beleidskader sociaal domein van de gemeente Leusden wordt dit verondersteld. Hierdoor is meedoen aan sport en cultuur, zeker voor jongeren, één van de belangrijkste maatschappelijke doelen voor de komende jaren. Cultuur in Leusden is dus geen doel op zich, maar een middel om het welzijn van mensen te verbeteren.

Deelname cultuur bevorderen

Wanneer de rol van cultuur 'als middel' helder is, wordt ook duidelijk dat bereikbaarheid van en deelname aan cultuur voor iedereen belangrijk is.

Nu zorgt cultuursubsidie vaak voor lagere prijzen van entreekaartjes of lessen. Echter, een "beetje bereikbaar" bestaat niet voor een grote groep mensen. Om participatie te bevorderen moeten we eerlijk zijn over waar het geld terecht komt. Een voorbeeld: laten we niet op alle kaartjes een beetje subsidie geven, maar echte participatiemogelijkheden bieden aan groepen die nog geen gebruik maken van cultuur doordat dit voor hen niet betaalbaar is. De invoering van een 'Leusden Pas' als actiepunt naar aanleiding van het beleidskader sociaal domein van de gemeente, kan ervoor zorgen dat inwoners nu wél budget hebben voor bezoek aan een voorstelling, een concert of muzikles voor hun kind. Financiering en realisatie van de Leusden Pas is een actie naar aanleiding van het beleidskader Sociaal domein en valt buiten deze cultuurnota.

Bepaalde groepen hebben moeilijker toegang tot cultuur, bijvoorbeeld jongeren, ouderen of mensen met een beperking. Hun inkomen of mobiliteit belemmert soms hun deelname aan cultuur, terwijl deze groepen gezien hun kwetsbaarheid vaak wel veel te winnen hebben bij meedoen met cultuur. Wanneer culturele organisaties extra oog hebben voor deze doelgroepen, en deze doelgroepen binnen weten te halen met hun activiteiten, komen zij in aanmerking voor specifieke of aanvullende subsidie voor deze activiteiten. De gemeente gaat in het nieuwe subsidiebeleid zo'n regeling toevoegen als aanvulling op de bestaande subsidiemogelijkheden.

Maar liefst 98% van de inwoners van Leusden vindt cultuur op de basisschool belangrijk of zeer belangrijk. Bovendien is bewezen dat een vroege kennismaking met cultuur, cultuurdeelname op latere leeftijd bevordert. De gemeente continueert daarom de deelname aan de succesvolle regeling Cultuur met Kwaliteit (nu editie 4) voor de periode 2024-2028. In Leusden doen alle basisscholen mee. Op basis van drie geldstromen (Rijk, gemeente en scholen) verzorgen aanbieders NEOS en Kunst Centraal een passend aanbod op de Leusdense scholen.

Uitgangspunt 2: Keuzes maken. Zo behouden we cultuur in Leusden.

Wat gaat de gemeente doen?

1. We maken onderscheid tussen cultuuraanbod dichtbij en cultuuraanbod in de regio
2. We gaan hierbij uit van de behoefte en mate van zelfredzaamheid van de inwoners
3. Deze keuzes zijn de basis voor een op te stellen subsidiebeleid voor cultuur

Cultuur dichtbij

Cultuuraanbod in Leusden is onmisbaar voor jongeren, ouderen of andere groepen die uiteenlopende redenen aangewezen zijn op culturele activiteiten dichtbij huis. Inwoners geven aan meer aandacht voor jongeren te willen zien in het cultuurbeleid. Ook worden cultuuractiviteiten 'in de buurt' als positief benoemd. Want naast onmisbaar voor bepaalde groepen is cultuuraanbod in de buurt aantrekkelijk voor cultuurparticipatie óf -beoefening na werktijd of in het weekend. Inwoners geven het volgende aan:

- meedoen aan cultuur doet men graag in de eigen omgeving: zingen in een koor, het (samen) bespelen van een instrument of werken in een atelier. Deze vormen van cultuur worden nu niet of niet structureel gesubsidieerd.
- genieten van cultuur doen inwoners vaker buiten dan binnen Leusden. Zij zijn gewend om te reizen voor een goede tentoonstelling, theatervoorstelling, concert of musical. Gelukkig zijn vanuit Leusden de voorzieningen in Amersfoort en Utrecht goed te bereiken.
- er zijn echter groepen voor wie dat niet haalbaar is. Hun mobiliteit of budget laat dit niet toe. Voor deze groepen zorgt de gemeente dat zij beter kunnen participeren in cultuur.

Gevolgen voor subsidiebeleid

De gemeente gaat het subsidiebeleid voor cultuur opnieuw opstellen. Een specifiek doelgroepenbeleid voor cultuur in Leusden zorgt ervoor dat we duidelijker keuzes kunnen maken welke cultuur we voor wie willen subsidiëren in Leusden. We gaan gericht subsidie verstrekken, in lijn met de doelen van het beleidskader sociaal domein en de doelen uit deze cultuurnota. Ook de vraag hoe we om willen gaan met structurele en incidentele subsidie komt aan bod. De gemeente is zich ervan bewust dat deze verdeling op dit moment niet

door alle culturele partijen als helder wordt ervaren. De gemeente wil graag structureel subsidiëren wat structureel ten goede komt aan de inwoners van Leusden. Terwijl incidentele subsidies meer gezien moeten worden als manier om bepaalde initiatieven aan te jagen en dus ook later weer los te laten. Deze vragen kunnen niet beantwoord worden zonder ook het Fonds Samenlevingsinitiatieven te evalueren. Het Fonds heeft hier ook zelf om gevraagd, ook is deze evaluatie al toegezegd aan de gemeenteraad.

In 2024 voert de Rekenkamer onderzoek uit naar onder meer cultuursubsidies. De resultaten van dit onderzoek worden meegenomen bij het opstellen van nieuw subsidiebeleid voor cultuur.

Uitgangspunt 3: Samenwerken loont. Gemeente aan zet om cultuur te faciliteren.

Wat gaat de gemeente doen?

1. De gemeente stelt een cultuurmakelaar aan.
2. We versterken de samenwerking door een cultuurplatform te faciliteren
3. We onderzoeken samen met bedrijven of het mogelijk is om te komen tot een meer efficiënte manier van zakelijke sponsoring van (sport, welzijn en) cultuur.

Cultuurmakelaar

Culturele partijen geven aan graag ondersteuning te ontvangen van de gemeente. Iemand die meehelpt verbindingen te leggen, mogelijk te maken en letterlijk zorgdraagt voor een gezamenlijk agenda. Op het beleidsterrein sport zijn in Leusden positieve ervaringen opgedaan met de inzet van een sportmakelaar naast de beleidsadviseur en 7 buurtsportcoaches bij Lariks. Voor cultuur ontbreekt deze verbinding tussen beleid en het culturele veld.

Nieuw beleid is dat de gemeente een cultuurmakelaar aanstelt om de verbinding tussen gemeente, inwoners en het culturele veld te versterken. Ook de mogelijkheden om projecten (op basis van externe subsidie) op het gebied van cultuur uit te voeren nemen hierdoor toe. De gemeente gaat onderzoeken hoe zo'n functie van cultuurmakelaar in Leusden vormgegeven kan worden.

Cultuurplatform

Ook heeft het veld behoefte aan meer onderlinge samenwerking. Tegelijkertijd mist de gemeente nu een klankbord en aanspreekpunt voor het culturele veld. De notitie 'Leuker Leusden' uit 2016 is geschreven door de leden van de Cultuurkoepel Leusden (Theater De Tuin, Fort33, Bibliotheek Eemland, Scholen in de Kunst en Opera Leusden). Hoewel de partijen van goede wil zijn, ontbreekt en ontbrak het aan (structurele) financiële ondersteuning. In voorbereiding op de cultuurnota zijn gesprekken gevoerd met de grootste subsidiepartners hoe en of zij zich in willen spannen om de Cultuurkoepel om te vormen tot een breed gedragen Cultuurplatform.

Theater De Tuin, Fort33 en Scholen in de Kunst gaven aan het voortouw te willen nemen in het vormen van een bestuur voor een cultuurplatform. Het platform houdt contact met het gehele veld en met de gemeente. De gemeente is duidelijk betrokken bij het platform doordat de cultuurmakelaar als voorzitter deelneemt aan het bestuur. Het platform zorgt voor meer samenhang, samenwerking én zichtbaarheid van het culturele veld in Leusden. Veel culturele organisaties hebben aangegeven dat zo'n platform alleen betekenis kan hebben

als ze kunnen rekenen op een werkbudget enerzijds, en een budget voor een zichtbare manifestatie in de Leusdense samenleving – bijvoorbeeld een Leusdens cultuurweekend in september – anderzijds. De gemeente maakt graag gebruik van dit aanbod en wil het cultuurplatform financieel ondersteunen.

Onderzoeken hybride cultuurfonds

Leusdense bedrijven zijn belangrijk voor cultuur in Leusden. Niet alleen sponsoren bedrijven activiteiten op het gebied van cultuur, ook leveren veel bestuurders of ondernemers een bijdrage aan de vitaliteit van het culturele veld door hun kennis, netwerk en ervaring in te zetten als vrijwilliger of in het bestuur van een culturele instelling.

Een aparte plek binnen Leusden wordt ingenomen door het bedrijf AFAS Software. Niet alleen beschikken zij over een prachtig theater in Leusden dat zorgt voor landelijke bekendheid, ook stellen zij jaarlijks een aanzienlijk bedrag beschikbaar aan organisaties in Leusden op het gebied van sport, welzijn en cultuur. Ook kunnen organisaties gratis adverteren op hun matrixborden. Dit is een manier voor AFAS Software om contact te houden met de samenleving waarin zij gevestigd zijn. Voorafgaand aan het schrijven van deze nota heeft AFAS aangegeven enthousiast te zijn over de samenwerking met de gemeente Leusden. De komende periode verkent de gemeente samen met AFAS welke mogelijkheden er zijn om de samenwerking te versterken.

Ook in de breedte kan gekeken worden hoe de gemeente bedrijven in positie kan brengen als sponsor van culturele (of sportieve) activiteiten. Veel bedrijven hebben een duidelijke affiniteit met cultuur én met Leusden, maar kunnen niet altijd adequaat reageren op de vele individuele initiatieven uit de samenleving waar hun hulp voor wordt gevraagd. De gemeente gaat samen met de bedrijven in Leusden onderzoeken hoe een meer efficiënte manier van samenwerking en sponsoring van (sport, welzijn en) cultuur kan worden vormgegeven.

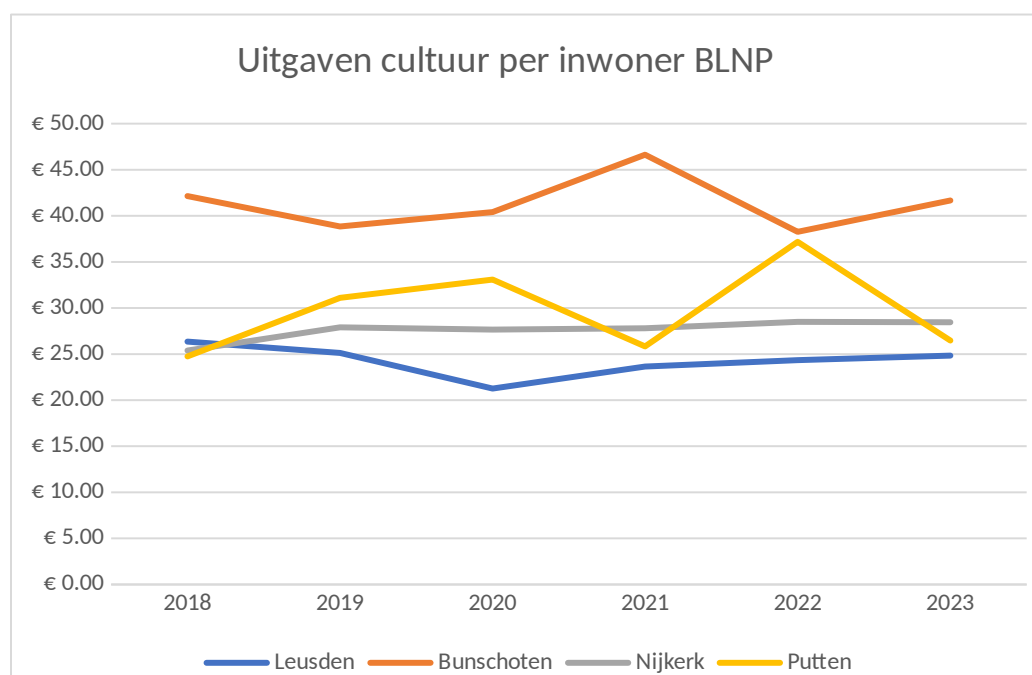
Samenvattend: binnen het culturele veld ligt een duidelijke rol voor de gemeente om de voorwaarden voor meer samenwerking te scheppen. Aanstellen van een cultuurmakelaar, het faciliteren van een Cultuurplatform en het aanjagen van sponsoring door bedrijven passen binnen de ambitie om samenwerken op het gebied van cultuur in Leusden meer te laten lonen.

Hoofdstuk 4: financiële consequenties

Sinds 2008 is het gezamenlijk cultuurbudget in Leusden nauwelijks gegroeid. Jaren waarin de cultuursubsidies geïndexeerd of aangevuld werden, zijn gevolgd door jaren van bevrozing of bezuiniging. Nu, in 2024, vraagt cultuur in Leusden (letterlijk) om meer geld. Alle structurele subsidieontvangers vragen voor 2024 een bijdrage die behoorlijk hoger is dan de subsidieplafonds. Organisaties geven aan te kampen met hogere kosten op het gebied van huisvesting, personeel, kosten van artiesten of andere inhuur, terwijl tegelijkertijd de bezoekersaantallen van vóór Corona niet meer worden gehaald.

Tot nu toe wordt hier deels in voorzien door te werken met incidentele bijdrages voor het opvangen van de (ergste) gevolgen van corona en gestegen energiekosten. Echter, dit is niet houdbaar voor de langere termijn.

Dit beeld wordt bevestigd wanneer de gemeentelijke uitgaven in de taakvelden cultuur, erfgoed, media en bibliotheekwerk worden vergeleken met vergelijkbare gemeentes in de regio, bijvoorbeeld de samenwerkende BLNP-gemeentes. Wanneer we kijken naar de periode 2018-2024 zien we dat Leusden duidelijk minder uitgeeft in deze taakvelden dan de gemeentes Bunschoten, Nijkerk en Putten. Het bedrag per inwoner geeft daarbij het meest duidelijke beeld. In 2023 gaf Leusden €24,83 uit per inwoner, Putten € 26,47, Nijkerk 28,46 en Bunschoten € 41,67. Natuurlijk zijn deze uitgaven enigszins vertekend omdat Leusden relatief erfgoed-arm is, maar anderzijds zijn de genoemde erfgoeduitgaven geen instandhoudingssubsidies, maar subsidies voor activiteiten. Het zijn dus subsidies die ten goede komen aan de beleving, aan cultuur- en erfgoedparticipatie en aan meedoen. Omdat in Leusden relatief weinig erfgoed aanwezig is, zouden we juist moeten nadenken hoe we onze inwoners op een andere manier kunnen laten genieten van kunst, cultuur en erfgoed. Met andere woorden, een aanvullende investering in cultuur is vanuit de behoefte van het veld en vanuit een vergelijk met andere gemeentes zeker te verantwoorden.

Figuur 1: uitgaven cultuur BLNP-gemeenten 2018-2023

Extra middelen voor sector als geheel

Met het versterken van het cultuurplatform en het aanstellen van een cultuurmakelaar gaan kosten gepaard die – ook volgens het culturele veld – niet ten koste mogen gaan van de bestaande budgetten.

Voor de periode 2024-2028:

Aanstellen parttime cultuurmakelaar	€ 30.000,- / jaar
Faciliteren cultuurplatform	€ 20.000,- / jaar

Andere verdeling bestaande middelen

Het probleem van de structureel toenemende kosten voor cultuur, wordt niet opgelost door bovenstaande maatregel. Een nieuw subsidiebeleid voor cultuur waarbij nadrukkelijker cultuur gestimuleerd wordt die voldoet aan de keuzes die in deze cultuurnota worden voorgesteld, zal het wel mogelijk maken om te schuiven met de bestaande middelen voor cultuur.

Gevolgen nieuw vastgoedbeleid

Wet- en regelgeving verplicht de gemeente om een marktconforme huur te rekenen aan huurders van maatschappelijk vastgoed. Een marktconforme huur zal gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidie aan culturele partijen. Echter, hiervoor dient de gemeente eerst beleid voor maatschappelijk vastgoed vast te stellen. Daarna kunnen de financiële gevolgen meegenomen worden in het nieuwe subsidiebeleid. Het is goed om deze gevolgen – een hogere huur – nu vast te onderkennen.

Hoofdstuk 5: Het vervolg

Met de cultuurnota heeft de gemeente Leusden er een belangrijk instrument bij om cultuur in Leusden verder vorm te geven. De kaders, doelstellingen en keuzes uit de cultuurnota kunnen gebruikt worden om het cultuurbeleid daadwerkelijk vorm te geven. Hierbij vormt de eerste stap het opstellen van een Uitvoeringsprogramma. Zo'n programma geeft aan wat we de komende jaren gaan doen op het gebied van cultuur, met wie en op welke manier. Wat we gaan doen leggen we vast in een op te stellen Uitvoeringsprogramma cultuur. Bij het opstellen van dit uitvoeringsprogramma wordt samengewerkt met andere beleidsterreinen, culturele partijen en bedrijven uit Leusden.

Samenwerking en prioriteiten

Voor het opstellen van het Uitvoeringsprogramma werken samen met het culturele veld en de raad. In een programma maken we duidelijk hoe we de doelen en kaders uit de beleidsnota omzetten in concrete acties en resultaten. Ook bepalen we waar de prioriteiten liggen. Hieronder staan een aantal voorbeelden van acties die een plaats zullen krijgen in de Uitvoeringsagenda 2024-2028:

Eén van de eerste taken in het uitvoeringsprogramma zal de evaluatie van het Fonds Samenlevingsinitiatieven zijn. Zowel de gemeente, het veld als de toetsingscommissie zijn het erover eens dat er behoefte is aan een evaluatie en herijking van het fonds. De inhoud van de cultuurnota wordt betrokken bij de herijking.

Wanneer de cultuurnota is vastgesteld kan ook de visievorming voor Fort33 duidelijker worden vormgegeven.

Met de extra middelen die beschikbaar worden gesteld met het vaststellen van de cultuurnota, gaat de gemeente een cultuurmakelaar aanstellen. Bij het opstellen van het profiel en de functieomschrijving van de cultuurmakelaar, wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de prioriteiten die zijn vastgelegd in de cultuurnota: de cultuurmakelaar moet niet alleen 'spin-in-het-web' zijn van het culturele veld in Leusden, maar ook een stimulerende rol spelen binnen het cultuurplatform, een belangrijke schakel zijn tussen gemeente en het veld en culturele partijen helpen om bijvoorbeeld samenwerking en fondsenwerving buiten Leusden verder vorm te geven. Ook gaat het platform aan de slag met haar nieuwe missie.

Begin 2024 voert de Rekenkamer een onderzoek uit naar onder andere cultuursubsidies van de gemeente. De resultaten van dit onderzoek worden betrokken bij de nieuwe algemene subsidieverordening (ASV) van de gemeente. Na de vaststelling van de ASV kunnen ook aanvullende regels met betrekking tot cultuur worden vastgesteld. In een subsidieregeling cultuur worden de keuzes en afwegingen uit de cultuurnota vertaald naar nieuwe subsidiedoelen voor cultuur.

Dit overzicht is niet compleet, maar geeft een doorkijkje naar hoe de inhoud van de cultuurnota wordt vertaald naar concrete acties en doelen die worden vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma cultuur van de Gemeente Leusden.

Bijlage 1: gesprekken met het culturele veld

Inhoud gesprekken

Met de vertegenwoordigers van het culturele veld zijn inhoudelijke gesprekken gevoerd ter voorbereiding op de nieuwe cultuurnota. Met alle partijen is besproken dat de gemeente in de nota wil beschrijven hoe het culturele veld er uit ziet en uit gaat zien, wat daarvoor nodig is en hoe we omgaan ontwikkelingen zoals toegenomen kosten en de beschikbaarheid van vrijwilligers.

De gevoerde gesprekken kenden telkens de volgende vijf onderdelen: de algemene situatie, de samenwerking, de Leusdense samenleving, de rol van subsidies en vergunningen en de rol van de gemeente.

Uitvoering

De gesprekken zijn gevoerd door Ideeëndokter Johan Godschalk uit Zelhem. Hij is een ervaren cultuuradviseur en vrij van lokale belangen.

Gesprekken zijn gevoerd met de volgende partijen:

Opera Leusden

De Til

Scholen in de kunst

Kunst Centraal

Fonds Samenlevingsinitiatieven

Bach Leusden,

Jazz Leusden

Fort 33

DWS

Lisiduna

Bibliotheek

NEOS

De Tuin

Valleiconcerten

De Moespot

AFAS

Wim Oeben (oud-directeur De Tuin) en Ronald de Kimpe (eigenaar Landgoed Leusder End)

Atelierroute Leusden

Bijlage 2: overzicht cultuursubsidies in Leusden

(bedragen afgerond op € 100)

Culturaanbieder	Activiteit	I/S	2023	2024	aanvraag 2024
Cultuurpodium Fort33	Regulier	S	133.900	155.654	185.000
Scholen in de Kunst / NEOS	Regulier	S	150.800	159.900	167.300
Theater de Tuin	Regulier	S	22.100	23.500	35.500
Bibliotheek Eemland	Regulier	S	414.300	439.000	435.000
St. Cultureel Centrum de Moespot	Regulier	S	23.600	25.000	31.700
Kunst Centraal	Regulier	S	1.300	1.300	1.300
Nieuwsplein 33 (regionale omroep)	Regulier	S	25.300	26.800	26.800
Fonds Samenlevingsinitiatieven	Regulier	S	100.000	100.000	100.000
Sub- totaal structurele Subsidies			871.300	931.154	982.600
Fonds Samenlevingsinitiatieven	Meeneemregeling vorig jaar	I	50.000	50.000	
Cultuurpodium Fort33	Youngster Jam	I	2.500		
	Pudding Pop	I	5.000		
	Happy Fest	I	5.000		
	Bijdrage energielasten	I	10.800		
	Bijdrage liquiditeit	I	24.200		
	interim directeur	I	24.000		
Scholen in de Kunst / NEOS	Project Deltaplan Jeugd	I	40.000		
Bibliotheek Eemland	IDO (informatiepunt)	I	28.400	28.600	
	WEB gelden onderwijs	I	44.700	37.700	
Sub- totaal incidentele subsidies			234.600	116.300	
Totaal Structureel en incidenteel			1.105.900	1.047.454	voorlopig 982.600

Bijlage 2a: grootste bijdragen uit Fonds Samenlevingsinitiatieven 2023

Johannes Passion	€ 8.000
Avondvierdaagse	€ 10.000
Bevrijdingsdag	€ 6.500
Leusden Jazz	€ 10.000
Dickens Festival	€ 10.000

Puddingpop	€ 5.000
Sinterklaasfeest	€ 4.000

